

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom račun se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopsi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnništvo naj se olagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Materijalna svoboda.

II

Sodili neso oni blagi možje, ki so sodelovali pri postavi proti oderuštvo, katero so proglasili kot največji vzrok splošnemu socialnemu obubožanju, da ne bodo iskalo ono in našlo brez truda sredstvo „in fraudem legis“, da ogoljufa ali da se zvičajno ogne tej blagi postavi, zaščiteljici siromaštva. V istini, prišlo se je nekoliko v okom z oderuško postavo javnim pijavkam kmetsvu, ki so posojevale pri jasnem dnevu za breznosne obresti novce našim kmetovalcem, a ustvarila je ona bolj bogato žetev onim parositom, pol kupcem, pol mešetarjem in skrivnim upnikom, ki love danes obupnega kmeta v svojo pogubljivo zavetje ter ga oskubijo pod plaščem milosrčnosti do nagote.

Ti svetovalci in pomočniki v sili nastanjeni so navadno po malih mestih, po trgih in večjih farnih vaseh. K njim hodijo najraje iskat naši kmetje pomoči, saj so oni tako prijazni in dobrotljivi, saj niti natančno določenih obrestij, niti plačevalnih obrokov ne zahtevajo. Za tri križe na polo belega papirja, ali za jeden podpis dobe oni novcev, blaga, žita in vsega česar zahtevajo — tija do novine. — In kako veselo življenje je v teh hišah kmetске pomoči. V jeseni, ko je omlačeno žito, dobi ondu kmetič za svojo setev, ki tedaj tako „prave cene“ nema obilo zapeljivega in nepotrebne blaga. In ko pozneje potrka davkarski iztirjevalec na duri, roma zopet — žito, ostalo žito „brez cene“ k prijaznemu kupcu, kar na račun, da poravna on, ki je tudi učen na postave, davke in sitno gospodo.

Po zimi jemlje se dalje na račun blago pri njem, saj on sili vedno in sili in grozi, kako se bode podražilo to ceno blago spomladi. Zadnji merik žita, zadnje tele iz hleva roma spomladi v kupčevo hišo.

In tedaj migne kupec v nedeljo popoldne kmetu v svojo prodajalnico in zganjarijo na „račun“. Skrivno knjigo vzame raz plico in dolge litanije dolga čita strmečemu kmetu, dolga, ki mora biti poplačan kmalu — „najzadnje“ do „novine“. Desnico položi dolžnik na čelo. Saj je vender znosil vso žetev kupcu in dobil je nekaj pisanega blaga in sem in tja kupo pijate in zdaj ne zadostuje vse to, zdaj se iztirjuje že do novine.

Natančno mu izračuni kupec potem, kako slabo ceno imelo je žito v jeseni in po zimi, in kako drago je zdaj. In kmetič mu potoži posled, da je prazna njegova kašča in da je setev pred durimi. Zopet se prijazno smehlja kupec in ponudi pozneje samega „usmiljenja“ kmetu njegovo brezce no žito v kup nazaj za v nebo kričeč drag denar.

Kmet misli in premišlja. S čim naj plača žito? „Saj bode zorelo zopet v poletji“, omeni kupec. Razjasni se kmetiču obraz. Prav imate. Zastavim vam za seme za setev za potrebo pred novino svoj pridelek, pol pridelka, ker je sila, huda sila.

Desnica udari odprto dlan, kup je končan. Prodaj je skudelo leče za bodočo žetev.

Tako se tolaži kmet leto za letom, nekaj let. A neko poletje pobije toča, neko jesen pade zgodaj slana žetve ni, pridelka ni. In mestni kupec ni več prijazen. Vinarja ne upa na bodočo žetev. Tedaj pa pride birič v hišo in odžene živino in kliče posestvo na boben. Gorje trikratno gorje! Opisali smo vsakdan se ponavljajočo dramo kmetskega posestva njega prvo veselo dejanje in njega tragičen zaključek, rodoljubi pa naj premišljajo in delujejo na to, kako odstraniti to pereče zlo.

Slavni zgodovinar Ranke pravi:

„Die politische Klugheit besteht nicht so sehr in der Erhaltung des Bestehenden, als im Vorwärtsbewegen und Wachsthum“. Naš glaven nalog je, ne samo množiti pomočke proti obubožanju kmetov, temveč tudi asimilovati sedanje pomočke njegovim potrebam.

Liberuis.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 8. februvarja.

Znana je vsakemu količakaj izobraženemu človeku prevelika korist dobro razvite trgovine. Ona ne bogati le posamičnika, ampak ves narod, kateri izvršuje pogoje, potrebne v to svrhu. Trgovina velika razvila se je sedaj v svetu po širnem svojem črteži. Veletrežec, in teh je mnogo, kupuje blago v silni množini, prodajoč ga na debelo. Vsacemu teh podjetnikov ni mogoče urediti si potrebnih shramb. Stavba taka dokaj velja in potem se često prigodi, da odda veletrežec vse svoje blago v kratkem zopet drugemu. Prostorji so mu potem prazni in kapital, katerega je porabil v stavbo, vsaj nekaj časa mrtev.

Pričeli so torej zidati velika javna skladišča, to je prostore velikanske, v katerih se more za primerno plačo shranjevati blago. Večinoma napravljajo se taka poslopja tik, ali vsaj blizu železnice in zvežejo ž njo. Vzrok temu je pač umeven. Posebno velikanska in primerno sezidana so skladišča na Angleškem. Cele četrt ure hodi se tu mej samim žitom, tam mej samimi kožami i. t. d. V Avstriji, tako na Dunaji, imeli smo do sedaj to uredbu in jako ponižni meri. Uvidela se je potreba, urediti stvar pošteno, kakor treba. Postava o skladiščih se je priredila in se sedaj obravnava v državnem zboru. Generalna debata se je končala hitro, kakor sem poročal zadnjič in danes pričela se je debata specialna, ki je prav živahna, kakor zahteva resni predmet.

Koj po sedmih prične dr. Smolka sejo. Ministri so navzočni: grof Falkenhayn, dr. Pražak, dr. Dunajewski, grof Schönborn, marki Bacquehem in vitez Zaleski.

Koj prvi paragraf postave razvnel je več poslancev.

§ 1. glasi se: „Javna skladišča so podjetja, ki shranjujejo v kupčijskem zmislu vsled posebne koncesije blago na tuje račune in so pooblaščenca izdajati indosilne listke skladiške. Tobaka in soli ni dovoljeno shranjevati v javnih skladiščih. Javnih skladišč se v mejnih krajih v obče ne sme zidati.“

Prvi oglašil se je poslanec Lienbacher k stvari. Bil je precej kratek. Govoril je proti določbi postave, da se prepoveduje urejati v krajih mejnih skladišč. S tem škoduje se zelo dotičnim krajem. Taka nejednakopravnost je neumestna in nepravilna. Predlog mu je, da se 3. odstavek prvega § opusti in prosi posebnega glasovanja o tem.

Za njimi govori dr. Pscheiden, tiho in jedva umevno, kakor po navadi. On opozarja na izraz „v obče“ v tretjem odstavku navedenega paragrafa. Torej se gradenje skladišč v mejnih krajih ne prepove odločno, a vender ne prepušča prosti volji, določba v posebno korist dotičnim krajem.

Vladni zastopnik, sekcijski šef, Baumgartner priporoča prvi § postave tak, kakoršen je, razlagujoč zlasti 3. odstavek § 1.

Poslanec dr. Kronawetter naglašja v daljšem govoru, da je ta § napravljen iz vegastega stališča

LISTEK.

Andrija Kačić Miošić.

O dvestoletnici njegovega rojstva.

Plodna zemlja Pomeranska,
I Gorica još suviše
Banovina, a i Krajnska
Slavnog puka vazda biše.

Njihova je didovina
Srbska zemlja i Rusia,
U istinu još starina
Tataria i Prusia.

Milovan (Kačić Miošić).

Ko sem se pred kakimi petnajstimi leti vozil po železniški progi Žakanj-Zagreb — bilo je poleti — ustopil je na neki postaji še pred belim Zagrebom k meni v vagon umazan drvar, ki se je vračal iz hrvaških gozdov v svojo domovino Dalmacijo. Ta drvar bil je kaj revno oblečen. V jedni roki držal je sekuro, s katero je sekal hrvaške hraste, v drugi roki pa je imel v robcu zavito debelo knjigo. In ves obraz se mu je zasvetil od veselja. Povprašal sem ga, kaj če mu ta knjiga, a on je dejal:

„E, gospodine, to su naše pjesme, čitat ću jih doma dijeci i ženi i susjedom“. Istina, to so bile Kačićeve pesni, ki si jih je revni drvar kupil za jeden goldinar, in da si je toliko svoto odtrgal od trdega zaslužka, pač je najboljši dokaz, kako priljubljene so Kačićeve pesmi po kršni Dalmaciji.

Zdaj, ko se ves narod hrvaški pripravlja, kako bi najdostojneje proslavil dvestoletnico rojstva Kačićevega; zdaj, ko mu rodoljubi postavljajo spomenik v staroslavnem Dubrovniku in ko vsa mladina jugoslovanska na Dunaji, na čelu jej društvo „Zvonimir“, praznuje danes dvestoletnico pesnikovega rojstva, spomni se danes dvestoletnica na revnega hrvaškimi drvarjem. In ker je neumrlji franjevec Kačić v svojih pesmih vsaj opomnil tudi našo domovino slovensko in ker se vsaki slavi bratskega nam naroda vselej radi pridružujemo kot iskreni bratje, bode umestno, mislimo, da i mi podamo cenjenim čitateljem kratek životopis pesnika Kačića in da jih tako seznanimo z važno pesniško dobo, katero dično zastopa pesnik Kačić v hrvaški književnosti.

Ko je ugašala dubrovniška republika ter je ž njo že takorekoč potamnela slava dubrovniških pesnikov, nastala je izza tega črna tema po Dalmaciji. Slo-

vanska zavednost, s katero je Gundulić elektrizovala celi dve stoletji, ponehala je in stara mlačnost za narodne stvari vrnila se je zopet v izobražene kroge. V jeziku hrvaškem so le še peli nekateri neznatnejši pesniki, ki niso, kar se tiče narodnega smera, hodili po častnih stopinjah svojih vrlih prednikov. Vsa „noblesa“ v Dalmaciji dihala je italijanskim duhom in v govoru rabila le italijanščino. Mislili so takrat, kakor misle danes mnogi pri nas, da je smeti le pesmi peti v slovanščini, a da je nečastno tudi govoriti slovenski. K tej narodni nevolji v Dalmaciji pridružila se je še druga nevolja. Jezuitje, ki so si pridobili upliv, ne baš neznamen, v narodnih stvareh, italijanili so ter se trudili pokončati dični spomin na stare pesnike dubrovniške. Vender to protivno delovanje ni ostalo brez ugodnih nasledkov na hrvaško književnost. Dalmacija je imela v XVIII. veku dva moža, ki sta se moški potegnila za čast hrvaške knjige in ki sta srečno odbila protivno delovanje. Jeden je bil tujec, Francoz Bruère Derivaux, ali kakor se je sam zval po hrvaški, Bruerović. Ta Bruerović prišel je leta 1774. s

*) To, žal, da zgodovinsko resnico navajamo le radi resnice, da pojasnimo občasni položaj v Dalmaciji.

fiskalnega, varujočega zlasti misel, da so skladišča naprave v dobiček, katere je treba dobro obdačiti. Izustil je govornik mnogo praznih besedij, a vzbudil večkrat živo veselost. Predlog njegov, ki ni brez jedra, kako naj se premeni 1. § postave, glasi se: Javna skladišča so zavodi, katere napravijo občine, dežele, ali okraji, imajoč redarstvo tržno in skrb za oprovizacijo, ali katere napravijo druge osebe vsled posebne koncesije, v shranitev blaga na ptuje račune, imajoč pravo v izdavo indosilnih listov skladiških. Levica mu pridno odobrava.

Poslanec dr. Menger polemizuje z dr. Pscheiden-om, porabljačoč prav malenkostno nekatere nedomejene izjave zadnjega.

Poročevalec dr. vitez Bilinski naglašja, da je smoter paragrafa koristiti prebivalstvu.

Pri glasovanju se ovrže predlog Kronawetrov in § 1. vzprejme se nespremenjen.

§ 2. postave glasi se: „Javna skladišča mogó po koncesiji (§ 3) napraviti prosta shranišča, da hrané vnanje blago, za katero se carina ni plačala, tako dolgo v mejah carinskih, da se ž njim zgodi, kar treba, to je, da se plača carina zanj, da se odposlje, ali zopet nazaj odvozi, ali hrané blago, ki se izvozi iz mej carinskih varujoč njega narodnost, tako dolgo, da se odda prosti kupčiji, ali uvozi v meje carinske nazaj; da hrané blago, za katero se mora plačevati davek, v mestih s svojo užitnino, tako dolgo, da se vplača davek, ali zopet odvede iz mesta; da hrané blago, za katero se plačuje davek, v domačiji tako dolgo, da se ovo izvrši, ali pa blago spravi v tujino.

Prosta shranišča, označena v odstavkih a—c sme se v občé i v krajih napraviti, v katerih je glavni urad carinski, ona označena v odstavku d i v krajih, v katerih je davkarija.

Na uprave in opravljanje prostih shranišč ne uplivajo samo določbe te postave, temveč tudi ukazi dohodniki in določbe finančnih oblastev, kateri se kot pogoji koncesijam že prej uredé, ali pa šele pozneje.“

O tem § postave stavilo se je več predlogov. Najdrznejši je predlog, ki ga je stavil poslanec Tausche. Resolucija se glasi: „Visoka vlada se poziva, da prevdara, kako bi se uredilo, da bi javna skladišča zalagala po poljedelcih vojaštvo z žitom.“ Resolucija se vzprejme. Paragraf 2. postave se sprejme in obravnava konča.

Prihodnja seja v torek 12. t. m. ob 11. uri dopoludne. Na dnevnem redu: dopolnilne volitve v posamične odbore in nadaljevanje današnjega reda.

Seja je stoprav v torek, ker hoče Smolka, da ima budgetni odsek dovolj časa v svoje obravnave. Ta odsek zboruje pridno in se pripravlja za ostre seje budgetne debate.

V budgetnem odseku, ki razpravlja sedaj uprav deležni promet „zidanja železnic“, potezajo se naši gg. državni poslanci z vsemi silami za naše železnice. Trgovinski minister obljubil je, da se bode na dolenjsko železnico, ki je v resnici potrebna, posebno oziralo. Stroški znašajo efektivno 935 mil. gld. Deželni donesek je 1/2 milijona in dodatki raznih interesentov 400.000 gld., skup torej 900.000 gld. Kar se tiče lokalne drage Kamnik-Ljubljana, omenja minister, da so prosilci kon-

cesije zopet znižali svoje terjatve zaradi izdaje prioritét. O tem se še obravnava, ko se stvar uredi in ovira odstrani, dovoli se koncesija.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 11. februarja.

Državni zbor ima ta teden le dve seji, da bode imel budgetni odsek več časa za delo. — V budgetnem odseku se pa nadaljujejo posvetovanja o budgetu našega ministerstva. Sklenila se je resolucija, da se ohrani velika realka v Steyeru. Pri tej priliki so slovanski poslanci pokazali, da neso Nemcem zavidni za njih učilnice, kajti vsi so glasovali, da naj se ohrani ta zavod. Nemci se pa le jezé, da Gauč ni zatrl vseh čeških učilnic, katere je namerjal. Poslanec Menger se je pri naslovu „ljudske šole“ pritoževal, da se učitelji grajajo, če se le toliko zanimajo za politiko, kolikor zahteva njihova državljanska dolžnost. Ta pritožba je le preveč opravičena in to najbolj čutijo slovenski učitelji na Štajerskem in še v nekaterih družih kronovinah. Gospod Menger je le prepozno se te stvari domislil, kajti ko so njegovi pristaši imeli vladno krmilo v rokah, se je posebno učiteljem nemške narodnosti v tem oziru mnogo slabše godilo nego sedaj.

Po inozemskih listih se še vedno mnogo piše o smrti **cesarjevića Rudolfa**. Povsod se obžaluje prezgodnja njegova smrt. O načinu njegove smrti se pa širijo razne govorice, ki se ne ujemajo z oficijalnimi poročili. Govori se o dvoboju in družih stvaréh. Nekateré vesti so jako romantične. Ker pa vsak list skoro hoče kaj družega vedeti, se vidi tem poročilom, da neso resnična, temveč le plod žive domišljije časnikarskih dopisnikov. Nekateri listi pa registrirajo to, kar se je po Dunaji govorilo, kajti ob taci prilikah se navadno širijo različne govorice, ki se na razne načine olepšavajo.

Vedno jasneje je, da velike agitacije proti vojnemu zakonu na **Ogerskem** ne veljajo le stvari sami, temveč da bi nekateri ž njimi radi omajali stališče sedanji vladi. Tisza že dolgo ni posebno priljubljen in si je dosedaj ohranil večino le s tem, da so vsi vladni organi hudo pritiskali pri volitvah. Sedaj pa volilci silijo Tiszove pristaše, da naj glasujejo proti nekaterim določbam vojnega zakona. Tisza že sam čuti, da se mu majajo tla pod nogami in je baje pripravljen privoliti, da se § 14 vojnega zakona nekoliko spremeni, če tudi se je bil izjavil, da odstopi, ako se ne bode vsprejel vojni zakon nespremenjen. Posebno hud upor ima vlada pričakovati v gospodski zbornici. Tiszi je že bila jedenkrat gospodska zbornica dala hudo brco, ko je zavrgla vladno predlogo gledé mešanih zakonov. Podobno brco bi utegnil dobiti tudi sedaj in to tem prej, ker je tudi grof Julij Andrassy mej nasprotniki njegovimi.

Vnanje države.

Govori se, da bode Mijatović dobil nalog, da stavi novo **srbsko** ministerstvo, Tavšanovič bode pa ravnatelj tobačne režije. Radikalci bi z Mijatovičevim ministerstvom najbrž ne bili prav zadovoljni. Kralj v morda zanj tudi prav ne mara, ker je naklonjen kraljici Nataliji. Zaradi tega ni verjetno, da bi se vest o Mijatovičevem ministerstvu obistinila.

Vlada **italijanska** je nameravala v Rimu zgraditi več novih javnih poslopij. To je privabilo mnogo delavcev v Rim. Ker se pa dotična dela ne bodo začela, ker v državnih blagajnicah ni denarja, so delavci začeli razsajati. Ker je v Rimu sedaj uad 20.000 delavcev, ni čuda, da so izgredi bili resni. Po nekod je tolpa tudi ropala po prodajalnicah. Nemiri bi pa ne bili tako hudi postali, da je vojaščina o pravem času posegla vmes. Vlada se

je nadejala, da bode že policija sama naredila red in zatorej ni dolgo poklicala vojakov na pomoč.

Boulangistični listi odobravajo povelje **francoskega** polkovnika Senarda ter naglašajo, da je polkovnik ravnal kot vojak in domoljub. Njegovo povelje našlo bode močen odmev onostran Vogez. Jako je pa mnoge osupnilo, da je general Rin dobil hišni zapor, ker je v prostozidarski loži imel političen govor. General je v svojem govoru se odločno izrekel proti Boulangerju in za vlado. Vojni minister Freycinet pa neče dopustiti, da bi se častniki menili v politiko.

Nemški narodni liberalci so se jako zamerili Bismarcku, ker ga uesto zagovarjali v državnem zboru, ko so ga napadali pristaši svobodomiselnje stranke pri debati o Gefckenovi zadevi. Vladni listi jih sedaj zaradi tega hudo obirajo, kajti kancelar sam se zaradi svojega slabega zdravja ne more udeleževati vseh jako dolgih državnozbornskih sej, da bi se zagovarjal. — Iz p save oficijoznih listov se vidi, da je kancelarja kaj hudo razjezilo, da so se Richter in tovariši predrznili take zanj neugodne stvari praviti.

V kratkem snide se v Berlinu **Samojska konferencija**, kakor razna izvestija zatrjujejo, je upanje, da se bode mej interesovanimi vlastmi doseglo sporazumljenje. To je tudi verjetno, ker sto konferenco hoče le Nemčija nekako pokriti svojo blamažo. Bismarck bode stavil take predloge, da bode gotov, da jim Angleži in Američani pritrldijo. Nemški listi bodo pa potem pisali o velicib uspehib kneza Bismarcka, če tudi bode imel prav za prav le neuspehe. Zvršila se bode ravno taka komedija, kakor se je zastran Karolinskih otokov, ko je papeževo razsojevanje imelo le namen Nemce izvelči iz zadrege.

Dopisi.

Z Dolenskega 8. februarja. [Izv. dop.]

Kako bolešno so utripala naša srca, čutili smo kakor da nam nekdo kaj trga iz njega, ko smo se v torek popoldne zavedali, sedaj ga izročajo zemlji, sina cesarjevega! Da, britka žal zadela nas je, ki se menda ne bo ublažila. Plakale so matere za Njegovo mater, plakale so žene za Njegovo ženo, solzili so se očetje za Njegovega očeta. Vse, vse je žalostno, vsi narodi, vsi stanovi, tudi najpriprosteji kmet izdihnil je: „Nesrečnik, zakaj si nam to storil?! Sedaj lahko umejemo bôl, ki je prešinila Nemčijo o smrti Friderika III. Sveta je tuga na grobu molečih za dušo pokojnikovo, greh je dirati jo z brezsrčno roko, s kruto besodo. Takoj moram preklicati prejšnjo besodo, da so žalovali vsi stanovi, jeden ne žaluje, in ravno tisti, ki naj širi bratovsko ljubezen in upanje v ljubezen stvarnikovo, to so nekateri naši duhovniki. Strmel sem in srdil sem se, odreveneli so mi udje, čuvši poročilo za poročilom, kako se oni ponašajo v tem jednem slučaju. Tam nekje v Ložkem okraji je župnik s pižnice slikal samomorilca. Nek dekan v Kočevskem sod. okraji se je branil maševati za pokojnika, dokler je le mogel. Vprašal sem nekega kmetiča od Novomeške strani, kako se je pri njem vršil spomin. Odgovoril mi je: „Saj se ne sme zanj maševati, ker se je sam usmrtil!“ Vprašal sem ga, mu je li znano, da so se že služile maše za take samomorilce, ki so mašo plačali, pritrldil mi je. Dekan in častni kanonik v Ribnici, g. Martin Skubic presegel je vse druge, kar se tiče (da govorim mirno),

Dalje v prilogi.

Francoskega s svojim očetom, ki je bil francoski poslanik v Dubrovniku, v Dalmacijo; naučil se je dobro hrvaški in ker je videl Slovane v Dalmaciji v nevolji, bolelo ga je, da se krvni bratje slovanski odtujajo rodu svojemu. Jel je pridno pisati in delovati za Hrvate, da bi tako rešil poštenje slovanske narodnosti v Dalmaciji. Videl je, kako se dalmatinsko meščanstvo izneverja Slovanstvu, in zato je stopil v meščanske kroge ter se je trudil pridobiti in ogreti jih za narodno stvar. Pa če tudi ni ustvaril velikih književnih del, v kulturni zgodovini slovanski ohranil in zagotovil si je pošteni tujec Bruère Derivaux časten in hvaležen spomin.

Drugi mož bil je naš skromni franjevec Andrija Kačić, kateri je imel večje srce za narod, nego pošteni kavalir francoski, in zato si je svojega delovanja področje dokaj razširil. Bil je človek ves unet za dobro svojega naroda in si je postavil za sveto nalogo probujati ves prosti narod po Dalmaciji.

Sreča je hotela, da Kačić ni zgrešil prave poti. Rodom iz Brista, dovršil je modroslovne in bogoslovne nauke v Pešti, potem je bil profesor modroslovja v samostanu Makarsko zvanem, pozneje

bogoslovja v Šibeniku in naposled papeški poslanec za vso Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Kot papežev poslanec imel je nalogo potovati po rečenih pokrajinah, s čimer je pridobil narodu in knjigi največ koristi in slave. Na teh potovanjih po jugoslovanskih deželah seznanil se je bil namreč Kačić z bujnim narodnim pesništvo. Kaj je bilo naravnje, nego to, da se je Kačić, ki je ves gorel za blaginjo naroda svojega in ki je bil človek dobrega srca, uveril sam na tem potovanju, da so narodne pesmi ona čudotvorna moč, katera, predočujoč narodu njegovo slavno zgodovino, ne daje, da propade, nego da ga spominja njegovih svetinj: vere in narodnosti. To dvoje, kar je človeku najdražje, ima baš v tradicionalni pesniški književnosti najpogumnejše in najvernejše zastopnike in zagovornike. Uvidel pa je tudi, da je v narodnih pesmih preveč raztresena zgodovina Jugoslanov in da bi dobro bilo, ako bi kdo to zgodovino zbral ter jo podal narodu v celoti. Kačić je torej namerjal izpolniti praznote ter sestaviti delo, v katerem naj bi se zrcalila vsa preteklost Hrvatov, Srbov in Bolgarov od najstarejših dni pa do njegovih. Namerjal je torej podati narodu zgodovino, pripovedovano celo v pesmih. In

to je delo: „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“*) po naše: „Tolažba ugodna naroda slovanskega“. Ta tolažba bila je prvič tiskana v Benetkah leta 1756. V predgovoru pravi Kačić, da je te pesmi izdal za „siromašne težake i pastire“. Dà, za prsto in najprostejše ljudstvo. Kakor nekda Izrajelcem mana, tako dobro došla je ta tolažba Hrvatom po Dalmaciji, ne samo težakom in pastirjem, zakaj ves narod segal je toli hlastno po tej knjigi, da se je morala večkrat pretiskavati in da je v letih 1756.—1851. doživela dvanajst izdaj (Benetke, Jakin, Dubrovnik, Zader, Dunaj, Zagreb).

Čitatelj zveda iz „Razgovora“ celo o bajeslovnih poročilih, segajočih 2000 let pred Kristusovo rojstvo, o vsej zgodovini srbskega naroda, o vseh njegovih kraljih, junakih in uskokih ter o bojih s Turki. Koliko gradiva! Vse to je čul Kačić od naroda; ni torej čudo, da je segal v dno srca narodu. Kdo ne čita rad svoje zgodovine? Kačić je čul narod peti, ali on sam nam pesmi ne podaje,

*) Naj še omenimo „Korabljico“ (ladjico), to so pripovesti iz starega zakona, katere še danes narod zelo rad čita. Potem: Elementa peripatetica iuxta mentem subtilisimi doctoris Joannis Duns Scoti“.

bretaktnega vedenja. Res je, beseda je izgovorjena, in ne umaknem se. Čujte Slovenci! Bila je v gostilni druha Ribničar, mej njimi dekan. Govorilo se je o podružnici družbe sv. Cirila in Metoda. Kar nekdo predlaga, naj se napravi društvena veselica. Na to drug oporeče, da se to ne spodobi zaradi smrti cesarjevičeve. Tu se osorno oglasi radeče opasani dekan: „Čemu se je pa ustrelil? A besedo mu pristriže c. kr. sod. pristav z reko: „De mortuis nil nisi bene“. A veselice ni bilo. Vrli Ribničarje vedeli so bolje nego njihov dekan, kaj jim je storiti. Razobesili so mnogo črnih zastav. A čudom so se čudili, ko so videli, da so iznad nekaterih hiš, v kojih je uplivna beseda dekanova, zastave skoro ostentativno zopet izginile. Kdo je to storil. Zmanjkalo je zastave tudi s šole. S svojega nagiba šolski vodja tega ni storil. K sreči je bil v ponedeljek vodja okrajnega glavarstva v Ribnici in takoj je strogo ukazal, vse one zastave, „ki so bile ostentativno umaknjene, zopet razobesiti“. Vsaka žepna dekana. Vi, vi gospod dekan zahtevate s svojimi sodrugi in Schwarzsteinom naj vam vlada izroči ljudsko šolo? Bodete li vi učili dekan našo ljubiti cesarja in domovino? Oj da, učili bi jo radi prisegati zvestobe Rimu, a cesarju še le potem, ko bi jej prišlo dovoljenje iz Rima. Vseled višega ukaza „par ordre de Mufti“ maševali ste vender za ljubelega pokojnika, toda storili ste to vrlo. Maševali ste ob osmej uri, da se šolski otroci maše niti udeležiti niso mogli, kakor jim je bilo ukazano. G. uradnikom pa ste naznanili mašo ravno četrte ure poprej, tako, da so jo vsi zamudili in konečno, opravilo bilo je tako, kakor za vsakega najslabšega kočarja. Lepo, vrlo lepo!

Govoril bi tudi o našem vladiki, toda bodi posledice itak ne izostanejo.

Še vem nekaj gospodov, kojih vedenje je slično onemu ribniškega dekana, a sem bolj milosrden nego oni, ki naj usmiljenje propovedujejo, zato jih ne imenujem.

Konečno pa mi je še z zadovoljstvom zabeležiti, da vender neso vsi jednaki, da so mej njimi častne izjeme. Pojdite se učit v Sodražico in k Iv. Gregorju. Na svidenje! Ego.

Iz Celovca 11. februarja. [Izv. dop.] O svojem času, ko je umrl nemški cesar Viljem, poročal sem vam, kako gorko so naši Celovski liberalni Nemci izražali svoja sočutja in kako se takrat jadikovali zaradi izgube nemškega cesarja. Prilepili so bili po vsem mestu grozno velike plakate in telegrame, s katerimi so naznanjali njegovo smrt, ihteli po ulicah, gostilnah in kavarnah za groznim udarcem; pritedili so v ta namen posebno „Trauer-versammlung“, katere so se udeležili župan Celovski in deželni glavar z uradniki, dve pevski društva polnoštevilno in h katerih so povabili tudi vse liberalne župane in občinske odbornike iz vse Koroške, da bi bili kot zastopniki svojih okrajev priča velikej proti-avstrijskej demonstraciji. Liberalni nemški časniki, pisali so obširno o cesarju Viljema življenju in smrti, in v Leonovi bukvarni v Celovci bila je isti čas razstavljena podoba nemške cesarske rodovine s podpisom: „Unser Kaiserhaus“. — Tako je bilo ta krat, poudarjam še jedenkrat, ko je umrl nemški cesar. — Vse drugače bilo je sedaj, ko je s smrtjo preljubljenega našega cesarjeviča

kakor narod poje; vender jih podaje po narodnem načinu. Po vsebini ni Kačič narodni pesnik, kajti narodni pesnik ne išče takih predmetov, kakeršne nam opeva Kačič. Toda po načinu pripovedovanja, kako je Kačič predmet ulil v pesmi, moremo ga primerjati najboljšemu srbskemu slepcu. O tem ne bi narodni pevec pel, o čemer Kačič poje, ali na isti način bi pel.

Kar se tiče oblike, obdržal je Kačič narodno merilo (deseterec) in je le nekoliko poskočnic, ki se pojé v kolu, zložil v osmercu. Razlikuje pa se od narodnega pevca v tem, da je pesem razdelil v 4 kitice, kajti te razdelbe ne pozna je narodna pesem. V tem oziru je posnemal Gundulčiča, a Gundulčič Italijane. Nadalje nima narodna pesem rime. Ne izogiblje ji se sicer, in kjer se usili rima narodnemu pesniku, dobro mu je došla in rabi jo. Narodni pesnik ne išče rime. Kačič pa jo upotrebljuje, kjerkoli jo le more. Kačič ne ponavlja verzov, kar je značajno v narodni pesmi, in se dosledno izogiblje epski obširnosti.

Iz lepih narodnih pesmi, ki jih je čul peti, po Bosni in Hercegovini, uveril se je Kačič, da se v njih prepeva le zvečine slavna preteklost Srbov.

Rudolfa zadel vsa Avstrijo grozni udarec. Nikjer ni bilo videti onih znakov žalovanja, kateri so se pojavljali za časa smrti ranjkega starega Viljema. Videl si sedaj vsakdanje navadne obraze, in naši Celovčani so si prav po domače pripovedovali razne izmišljene anekdote o smrti cesarjevičevi. Na dan pogreba imel je Celovec čisto navaden obraz. — Iz vseh krajev širne naše avstrijske domovine se poročča, kako in na kak način so dajali razni narodi na dan pogreba duška bolesti svoji, tukaj pa je bilo popolnoma pozabljeno, kaj se godi na Dunaji. Prodajalnice bile so vse brez izjeme do zadnje odprte, mesto navadno in črne zastave, kolikor jih je vihralo, bile so lahko prešteti, kajti videli smo jih izobešenih le prav malo, in sicer na državnih sloopjih, cerkvenih stolpih, mestni hiši in na hišah grofa Gošsa ter kneza Rosenberga. — V stolnih ulicah, kjer stanuje zloglasni „schriftleiter“ pruskonemško-liberalnih „Freie Stimmen“, ni bilo videti zastave, pač pa so se kovali „Sensations“-telegrami, ki so se potem po mestu in po gostilnah ter kavarnah prodajali po 2 kr. in pri tej priliki čule dostikrat jako čudne, gotovo vse drugo več, nego lojalne opazke.

Taki so naši Nemci, to je ona stranka, ki hoče biti vedno najbolj lojalna in ki vedno ter pri vsakej priliki s prstom kaže na nas Slovence ter nas nazivlje panslaviste in Ruse tudi tedaj, ako zahtevamo le samo ono, kar nam po postavi gre in kar so si oni že zdavnej brez vsega truda priborili. — Slovenci po vseh pokrajinah pokazali so se tudi pri tej priliki dobre avstrijske patrijote. Skrajna bretaktnost očitati pa se sme našim Nemcem samim, kajti take pruske zalege, kakeršna se nahaja tukaj v Celovci, zaman jo je iskati drugod. Pa vsej ni čuda. Dijaki, ki obiskujejo tukajšnje srednje šole, osobito oni iz realke, smejo svobodno nositi Bismarcka na verižici pri uri, obiskovati smejo nemške shode ter jim je sploh dovoljeno gibati se v onih krogih, v katerih se prav mnogo govori in predava o velikej Nemčiji. Da vrase iz tega semena gotovo sad, veliko-nemškega duha napolnjen, je žalostna istina; in to vse „zur Verherrlichung des grossen deutschen Reiches!“

Konečno naj vam tudi še naznanim, da so se dne 4. februarja čitale vsled ukaza mil. g. knezoškofa dr. Kahna v Celovci, kakor tudi po vseh drugih farnih cerkvah koroške dežele maše zadušnice po ranjke našem ubogem prestolonasledniku Rudolfu. — Bog mu daj srečno večnost!

Z Beneškega 8. februarja. [Izv. dopis.] Vi, dragi Slovenci, in vsi Avstrijanci z vami, žalujete po velikej izgubi, po nepričakovani smrti cesarjeviča Rudolfa. Prežalostna novica je vse bolj ali manj neprijetno iznenadila. Mnogo se čita o tej smrti po časnikih; več pa po italijanskih nego po vaših. Da pa neprijatelji Avstrije in nje slavne cesarske rodbine, posebno framasonstvo, si o tej priliki mnogo prizadevajo, da očrnuje, to se razume samo po sebi. Sploh Italijani neso nikdar bili in tudi ne bodo prijatelji Avstriji, kakor kažejo skoro vsakdanje demonstracije, ki se tu pa tam ob raznih prilikah pojavljajo, in pri katerih ne smejo seveda primanjkovati vsakovrstni barbarski vzkliki, posebno taki, ki neso vam preveč prijazni, n. pr. Abasso l'Avstria! Viva Oberdank! — Morte al colonello

Čutil je, da o njih vedo Dalmatinci mnogo več, nego o svojih pradedih, kateri so tudi bili slavni. Da bi se torej oddolžil Dalmaciji, pel je Kačič tudi o domačih sinovih, o Hrvatih in Srbih po Dalmaciji in Hrvaški; popravil je, kolikor je znal in mogel, vse nehistoričnosti, ki se nahajajo v narodnih pesmih, in se je v obče toliko prikupil vsemu narodu po Dalmaciji, da so se njegove pesmi udomile po kmečkih kočah, po rokodelskih delarnicah in pri revnih težakih in pastirjih. To pa je neprecenjena zasluga, stalna zasluga, zaradi katere se še danes spominja Kačiča ves jugoslovanski svet; to je velika zasluga, zaradi katere bodemo omenjali slavno ime pobožnega in domoljubnega franjevca Andrije Kačiča Miošiča, dokler bode Jugoslovanc in dokler bode sin drage Jugoslavije imel v čislh pravo vero in narodno zavednost, s katerima se bojuje stoletja za „krst častni i slo bodu zlatnu.“

Iz tega uzroka odziva se o dvestoletnici pesnikovega rojstva jednorodnim pobratimom preko Sotle tudi narod slovenski z nebeskoradostnim klicem in ponosom: Slava pevcu slavne preteklosti jugoslovanske in narodne zavesti! Slava franjevcu Andriji Kačiču! Anton Trstnjak.

avstriaco! itd. O Rudolfovi smrti Italijani (ne govorim o Italiji oficijalni) neso skazali posebnega sožalovanja. Kaj jim mari? Za časnikarstvo zanimivo je le to, da se je zopet kaj novega, nenavadnega pripetilo, in da se morejo zopet brez posebne težave veliki in mali listi z novicami napolniti, in tako čitateljem po njih hlepečim ustreči. Niti misliti si ne morete vsega, kar se pravi o cesarjevičevi smrti. Fantazija je prestopila vse meje, izmišlila vsakovrstne romantiške kombinacije in ljubezenske spletke, tako da poštenim se že stidi čitati kaj jednecega. To je pravo veselje za časnikarje, najlepša priložnost, da se skažejo z vzletom svoje vroče fantazije in da se pobahajo s svojim pripovednim talentom. Le malo častnih izjem je mej njimi Sicer pa vse to nesnažno besedičenje k nam ne dohaja, ker italijanske časnike ž njim napolnjene ustavljajo, kakor se sliši, na vaših poštah prej nego se razdelijo naročnikom, in tako je prav!

Največa pozornost naših resnih listov se je zdaj obrnila na državne ekonomične razmere. Finančna ekspozicija ministra Perazzija ni nič kaj vesela, ter je vse neprijetno iznenadila in zadnji up potrla. Crispijeva vlada ne more vzdržati mizerije, ki se čedalje bolj širi po Italiji. Pričakovati si ne moremo prav nič dobrega. Neredov, demonstracij, kričanja, pretenja in družega jednecega že tako ne manjka. Lakota je huda in slepa, in sila kola lomi. A tudi pošteni in mirni državljani ostro povzdigujejo glas proti vladi in jej po pravici očitajo njeno pogubno nespretnost. Vsled ogromnih in nespametnih stroškov se zahtevajo vedno novi davki. Ti pa so že marsikateri provinciji izpili krv skoro do kaplje in jo obožali; in vender ni še dovolj. Zato pa tudi ljudje so čedalje bolj nepokojni po nekaterih krajih, druge kraje pa v ogromnem številu zapuščajajo in se preseljujejo v Ameriko, ali kamor si bodi, iskat boljše sreče. A vlada hodi trmasto po svojej poti, ne da bi se kaj zmenila za to. Bolje, nego blagostanju dežele, ona služi framasonskim nameram; ostalo naj gre, kakor more. Kako velik upliv ima framasonstvo v Italiji, se že iz tega vidi, da mej 50 sedaj vnovič izvoljenimi senatorji, jih je 32 iz višjih framasonskih krogov, kateri so bili že prej, nego od kralja, v velikej framasonski seji pretečenega meseca izbrani in priporočeni.

Naj dodam še nekaj bolj zasebnega. Beneški Slovenci so te dni izgubili vrlega čestitega moža, Šentpeterskega župnika Mihaela Mučiča. Preminul je 4. dne t. m. v 75 letu svoje starosti. Kako je bil čistan in ljubljen, pokazalo se je pri pogrebu njegovem, katerega se je v kljub neugodnemu vremenu udeležilo blizu 4. tisoč ljudi! Bil je bistre glave in dobrega srca mož, skrben in neutrudljiv dušni pastir. Tudi kot Slovenec je bil posnemanja vreden. S sodelovanjem družega pravega Slovenca, č. gosp. Petra Podreškega (Podreka), sedanjega Ronskega kaplana, je priredil in izdal prepotreben katekizem za beneške Slovence, ki duhovnikom prav dobro služi. Priporočal je skrbno svojim bogoslovcem materinski jezik, kateri je, žalibog! pri nas preveč, da ne rečem popolnoma, zanemarjen.

Šeto. Pišem iz Vidua. Viden je glavno mesto širne friulske provincije (pod katero spada 36 tisoč beneških Slovencev), z okolu 30 tisoč stanovnikov, precej čedno in se čedalje bolj lepša in napreduje. Od prvega dne tekočega leta je krasno razsvetljeno z električno svetlobo. Podjetje in naprava je vse v domačih rokah pod firmo Volpe-Malignani. Mesto tej firmi plačuje 42 tisoč frankov na leto, ravno toliko, kolikor prej za plin. Tudi zasebniki se morejo služiti nove luči. Svetilnica, ki daje za osem luči, stane samo 3 centesime na uro. Zadovoljnost z novo napravo je splošna. Neki večer pa, sedaj pri zadnjem, je nagloma po nekaterih ulicah temno postalo, tako da se ni videlo, kam iti. Luči je zmanjkalo za tri ali štiri večere. Nezgod in škode se je nekda veliko pripetilo. Vse to pa zaradi nekkih potepuhov, morda nalašč plačanih, kateri so bili potrgali komunikacije mej svetilnicami in centralnim električnim strojem. Škoda je to napravilo čez tri tisoč frankov podjetju, za to je pa obečalo 1000 lir nagrade onemu, ki bi ovadil omenjene potepuhe.

x.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje številko našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnništvo zaradi uvožnega članka „Slovenska vzajemnost v sedanjosti in v bodočnosti.“ posne

tega po novem ruskem listu „Slavjanskija Izvestija“ in zaradi notice „Slovenec“, v kateri smo odgovarjali na Slovencev sobotni napad. Nesmo pričakovali te zaplembe, kajti članek bil je tiskan tudi v drugih nekonfiskovanih avstrijskih listih in mislili smo, da nam je vsaj časnikarska polemika dovoljena. Proti zaplembi uležili bodemo ugovor. Današnja številka ima dve strani priloge.

— (Gosp. Josip Zelenik) odgojitelj na Dunaji, pristopil je pri zadnjem večeru slov. kluba podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji kot ustanovnik podarivši svoto petdeset goldinarjev. Presrečna hvala vrlemu rodoljubu.

— (Gospod Luka Svetec,) c. kr. notar, deželni poselnec in posestnik v Litiji, pristopil je podpornemu društvu za slovenske vseučilišnike na Dunaji kot podpornik. Srčna mu hvala!

— (V Mariboru) bil je večeraj shod nemških volilcev, ki so proglasili dr. Kokoschinega iz Gradca kandidatom za državni zbor.

— (Društvo „Slavija“) imenovalo je v seji dne 7. februarja z velikim naudušenjem vladiko Strossmayer-ja svojim prvim častnim članom.

— (Akad. društvu „Slaviji“) došlo je od njega preuzvišenosti vladike Strossmayer-ja ustopno pismo:

Slavnemu akad. liter. društvu „Slaviji“ u Gradcu
Sa radošču razabirem, da su se djaci svih slavenskih plemena nalazci se na velikih školah u Gradcu složili u jedno akademičko društvo u „Slaviju“, sa tom liepom namisli i nakanom, da goje slavensku uzajamnost, da šire medjusobnu slogu i ljubav izmed jednokrvne braće i da uče jezik ter literaturu ostale svoje braće. — To valja, to jedino će nam pomoći; jedino tim načinom moći ćemo napredovati i ostati svoji. Odatle nikomu štete i ne pravde, a nama velike koristi; jer to zahtjeva Bog i pravica božja, kojoj je najveći grieh, kada brat na brata ruži, a najveće opet veselje, kada se braća miluju i ljube. Samo napred moja gospodo!

Žalim veoma, što nemogu sa izdašnjim podporom slavnomu društvu u pomoć priteći; ali naše su prilike u financialnom i materialnom pogledu takove, da je upravo čudo što smo živi. Šaljem medju tim svotu od 30 for. pak molim slavno društvo, da i taj mali darak primi sa onim ljubavlju, s kojom bi možda kud kamo veći dar primio. Ako je i malen, a on je začinjen pravom ljubavlju.

Bog blagoslovio! Bog unapredio slavno društvo!
Sa bratskom ljubavlju

Strossmayer m. p.,
biskup.

U Djakovu dne 1. veljača 1889.

— (Gospoda Josipa Gorupa) imenovala je občina Velika Dolina svojim častnim občanom.

— (Z Dunaja.) Govori se, da bode generalnim nadzornikom pehote na mesto pokojnega cesarjeviča imenovan Fzm. baron Kubu, ali pa vojvoda Vrttembergski.

— (Na Ljubljanski gimnaziji) je v 1. semestru skoro tretjina vseh učencev dobila dvojke. Gautsch bode vesel, ker dobi šolar za 5000 do 6000 goldinarjev več šolnine v drugem semestru.

— (Poroka.) Včeraj dopoldne je v Velenji pri Celji poročil se g. J. Kranjec, lastnik umetnega mlina pri Št. Juriji, z gospodičino Svitoslavo Brataničevo, katera je lani o priliki izleta Celjske čitalnice v Velenji preskrbela sijajni vsprejem in izletnike pozdravila s prisrčnim nagovorom. Gospodičina Svitoslava je jedina hči gospe Marije Bratanič, roj. Drev, glavne dedičinje po pokojnem A. Dreo-tu.

— (Častnim občanom) izvoljen bil je gospod Josip Gorup dne 6. februarja v občini Št. Jurij pri Kranji.

— (Poroka.) Dne 7. t. m. se je g. Fran Kapus, koncipijent v Ormoži, tamkaj z gospo Julijano Šinko, meščanko, poročil.

— (Ljubljanski „Sokol“) dobiva vsled sobotnega svojega oklica jako vzpodbudljive izjave. Gotovo bode to všeč odboru, ki se je trudoljubivo in požrtvovalno lotil težavnega dela, da postavi društvu lastno domovanje. — Upamo, da se bode narodna požrtvovalnost v prid „Sokolskemu domu“ pokazala v kratkem; saj je sedaj, ko se bodo povsod vršile predpustne veselice, o katerih se bode zbiralo rodoljubno občinstvo, najugodnejši čas, da se prirejajo zbirke.

— (Slovensko gledališče.) Na korist igralke gospodič. Zvonarjeve in igralca gosp. Da

nila priredi dramatično društvo predstavo v nedeljo dne 17. t. m. Obe igralni moči sta dobro znani slovenskemu občinstvu. Gospod Danilo sodeluje štirinast let pri naših predstavah in nam je bil vedno ljub, kadar je stopil na oder. Gospodič. Zvonarjeva, prva moč dram. društva, ki je imela mnogo priznanja in simpatij v preteklih letih že, dospela je v letošnji sezoni s svojo „Čarovnico pri jezeru“ na mejo, kjer se poslavlja umetnik od igralca; v tej ulogi je brez ugovora preskočila propad, ki loči glumaštvo od umetnosti. Ni dvomiti tedaj, da bode naše občinstvo, v prvej vrsti pa razumništvo skrbelo, da bode omenjeni večer v istini častni večer zaslužnih beneficijantov.

— (Slovensko pevsko društvo na Dunaji) sklenilo je po predlogu svojega podpredsednika gospoda Pukla izraziti svoje globoko sožaljenje Njegovima Velečastvoma cesarju in cesarici, kakor tudi cesaričinji zaradi nepričakovane pretužne smrti cesarjeviča Rudolfa, katera je prebridko zadela našo dinastijo in celo Avstrijo. Včeraj opoldne bila je slovenskega pevskega društva deputacija, obstoječa iz predsednika Bouchala, podpredsednika Pukla in odbornika dr. Lenocha vsprejeta po nižje-avstrijskem namestniku eksc. g. baronu Possingerji, ki je obljubil, da bode takoj ustregel deputacije želji ter na Najvišjem mestu izrazil slovenskega pevskega društva sožaljenje. Baron Possinger izpraševal je deputacijo o stanju društva ter konečno izjavil, da ga veseli, da to društvo tako krepko stoji.

— (Ljubljana ali Lubljana?) Na pečatih poštnege urada Ljubljanskega je bilo do zdaj napisano „Ljubljana“ kakor je prav, zdaj „Lubljana“. Verujemo in vemo iz skušnje, da se take pomote dogajajo tam, kjer izdelujejo pečate. Občinstvo želi, da se take pomote popravijo; in ako poštna uradom ni baš mnogo do lepe in pravilne slovenščine v njih tiskovinah, vendar se sme zahtevati, da se vsaj naše stolno mesto Ljubljana piše in odtiskuje pravilno na pečatih.

— („Slovensko učiteljsko društvo“) ima jutri dne 13. t. m. ob 8. uri svoj prvi večer v lastnih prostorih na Šent Jakobskem trgu št. 10 v II. nadstropji na vodo, h kateremu se vsi p. n. člani uljudno vabijo. Na dnevnem redu je mej drugim razgovor o učilski razstavi.

— (Podružnica „Belega križa“ za Kranjsko v Ljubljani) bode dne 27. t. m. ob 5. uri popoldne „Na Bregu“ št. 6 v I. nadstropji imela svoj sedmi občni zbor. Dnevni red: Naznanila prvovedstva. Računsko izvestje za l. 1888. Predlogi. Volitev.

— (Pustne veselice.) V soboto dne 16. t. m. bode ples kegljačke zaveze „Edinosti“, dne 23. t. m. Vodnikov ples, dne 2. marca ples slovenskih biciklistov, dne 5. marca pa Sokolova maskarada.

— (Trgovski ples.) Odbor trgovskega podpornega društva je v včerajšnji seji sklenil, da se vsled žalostnega dogodka v cesarski hiši za 23 dan t. m. nameravani kupčijski ples popolnoma odpade.

— (Kegljačke zaveze „Edinosti“) sijajni ples bode gotovo dne 16. februarja t. l. Kakor čujemo, se je društvo na vso moč potrudilo, da zadosti vsem obljubam ter tako uresniči pričakovanja prvega plesa na korist „Sokolovemu Domu“. Ob enem nam je pripomniti, da bode ples kluba slovenskih biciklistov dne 2. marca.

— (Odbor kluba slov. biciklistov) nam javlja da radi nepredvidnih zaprek ne bode društveni ples 16. februarja, ampak definitivno 2. marca. — Vabila ukusno narejena razpošiljala se bodo početkom družega tedna. — Čisti dobodek namenjen je mestnim ubogim in že zategadelj nadejati se je v vsakem oziru sijajnega uspeha.

— (Občina Košana) imenovala je častnim občanom dne 17. prosinca t. l. veledušnega dobrotnika Slovencev gospoda Josipa Gorupa. — Dne 2. svečana pa g. viteza Miroslava Schwarza, c. kr. okr. glavarja v Postojni.

— (Lepo kaligrafično delo.) G. Srečko Magolič zgotovil je ravnokar jako lepo in ukusno diplomu, katero bode društvo „Slavec“ izročilo svojemu častnemu članu g. S. Stegnarju. Diploma bode razstavljena v g. Kollmana prodajalnici.

— (Ljudski shod) bil je predvčeraj v Šrajnerjevi pivarni. Sklepal je o resolucijah, ka-

tere je bil sklenil poslednji socijaldemokratični kongres v Hainfeldu. Kdor se bavi s socijalnim vprašanjem, slišal ni na shodu nič novega, a več tacega, kar spričuje, da si govorniki sami neso jasni o svojem programu, ali ga pa nočejo naravnost razkriti. S sredstvi, katera nasvetujejo, tudi ne bodo rešili socijalnega vprašanja, ne s splošno volilno pravico, ne z višjo svobodo shajanja in združevanja, ne z normalnim delavnim dnevom, ne z brezversko šolo, ne s proklamacijo brezvarnosti in tudi ne s komunizmom, po katerem bi morala vsa produkcijska sredstva, tovarne, stroji itd. postati lastnina delavcev. Napada na ljudske šole iz ust nekega govornika ne odobrujemo. Ako se on v štirih letih (šolska dolžnost je 6 do 8 let) ni naučil ničesar, temu gotovo neso krivi učitelji, ampak najbrž njegova nebrižnost ali breztalentnost. Gosp. Vo vk je drastično slikal težave delavca, kateri mora delati od jutra do večera, a si še toliko ne zasluži, da bi mogel živeti „menschwürdig“. Fraza, katera močno razburja poslušalca, a brez jedra, dokler se ne pove, katere so tiste potrebe, za „menschwürdige Existenz“. Najhujši socijalni nedostatek pa je govornik prezrl in ta je, da je toliko ljudij, ki bi radi delali, brez dela in ga sploh ne morejo dobiti. Predsedniku Kordeliču bi priporočali, da bi ne pozabil, da je ogromna večina poslušalcev pri ljudskih sbodih slovenska in da že navadni takt zabteva, da vodi obravnave slovenski, sicer ga bode mo res zmatrali za apostola nemških nacionalcov, naj še tako slovesno protestuje.

— (Kranjski veteranski vojaški kor) pod pokroviteljstvom presvetlega cesarja imel je predvčeraj v magistratni dvorani dobro obiskani občni zbor. Kornij poveljnik g. Mihalič pričel je zborovanje z ganljivimi besedami, omenjajoč bridke izgube, ki je zadela blagega cesarja in vso cesarsko hišo, končujoč z besedami: „Bog živi, ohrani in blagoslovi presvetlega cesarja Frana Josipa I.“ Zborovalci naudušeno s Slava in Živioklici pritrde. Poveljnik potem poroča o ustanovah; povodom 40 letnice cesarjeve določila se je jedna ustanova v znesku 300 gld. za invalida sploh druga tudi s 300 gld. za onemoglega invalida, ki je ud veteranskega društva. Blagajnik gosp. Skube poroča o denarnem stanju društva. Dohodkov je bilo 2598 gld. 67 kr., stroškov pa 2554 gld. 36 kr. torej prebitka 44 gld. 31 kr. Podpora so dobili oboleli udje 775 gld. 39 kr., za pogrebe izplačalo se je 220 gld. 70 kr., udovam in sirotam 40 gld. Društveno premoženje iznaša 5446 gld. 97 kr. in je v kranjski hranilnici naloženo. Udov šteje društvo 396. Kot pregledovalci računov izvolijo se gg.: Süß, Pleško in Mauser. Na predlog g. Mihaliča izvolita se častnima članoma kanonik g. A. Zamejec in tabačne tovarne vodja g. Rizori. Vrši se potem volitev v odbor. Izvoljeni so kornij poveljnikom: g. Mihalič, njegovim namestnikom: g. Alojzi Šafenrat, blagajnikom in knjigovodjo g. Skube. V odbor gg.: Jarnej Lichtenegger; Viljem Bischof; Karol Broš; Lovre Blaznik; Jakob Čik; Janez Cigoj; Anton Gams; Anton Hočevar; Matija Horvat; Ferdinand Jant; Jurij Jarc; Fran Lampel; Jurij Klobaus; Jakob Milavec; Miha Mibelič; Matija Žigur; Marka Špan; Jožef Velkavrh; Fran Škof; Andrej Jagodnak; Fran Zavašnik in Fran Verhovec. Z živio in slavaklici na cesarja se potem zborovanje sklene.

— (Občni zbor moških udov društva Marijine bratovščine) v Ljubljani bode v nedeljo dne 17. februarja 1889 dopoldne ob 9. uri v mestni dvorani na rotovži. Dnevni red je sledeči. 1. Poročilo predstojnika. 2. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora. 3. Poročilo o letnim računu 1888. 4. Volitev 4 odbornikov in 3 računskih preglednikov. 5. Poročilo o loteriji in o „Marijinemu domu“. 6. Posamezni nasveti članov društva.

— (Gosp. Rajmund Čuček,) c. kr. profesor v Kopru, priredil in izdal je „Početnico nemškega jezika“ za 1. in 2. razred slovenskih gimnazij in pripravnice slovenskih učiteljskih. Knjižica je izvestno dobro došla, zato opozarjamo čitatelje na današnji inserat o tej knjižici.

— („Popotnik“) ima v 3. številki nastopno vsebino: Cesarjevič Rudolf. — Posamne misli o vzgoji, pouku in učiteljstvu. Piše Armin Gradišnik. — O ljubezni. — Marka Fabija Kvintilijana govorniški pouk. — Botanični listi. — Pedagogički razgled. — Šolstvo na Štajerskem. — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Spremembe pri učiteljstvu.

— (Iz Trsta) se nam piše: Ljubljanci ste lahko ponosni na svoje dramatično oseboje. Vse je

bilo jako zadovoljno in to je mnogo, kajti Trst je, kakor znano, prvi kritik. Poslušalcev v gledališči bilo je 900, gotovo pa bi jih bilo 1600, da ni bilo tako grozno vreme, da iz okolice ni bilo možno v mesto priti. Spomladi ko, bodemo zopet povabili vrle Vaše dramatike, upajoč, da bode takrat ugodneje vreme.

— (Silni sneg,) ki je zapal poslednje dni, ustavil je na mnogih krajih promet. Z zahoda javlja se, da je London ves s snegom pokrit, po deželi pa veliki zameti. Na vzhodu, v Galiciji in na Ruskem ustavljen je deloma promet na železnicah. Iz Linca se brzovajva, da sta „Kremsthal“ in „Mühlkreisbahn“ zaradi snega promet popolnoma ustavili. Na progi Siernighofen Neuzeug je snega dva metra na debelo. Tudi na Krasu in po vsem Slovenskem ga je veliko nametalo in vlaki so vsled tega nekoliko zakasneli. Danes zopet sneži.

— (Iz Litije) 11. februarja: Danes sta v tukajšnji šoli cepila otrokom kože gg. dr. Pavlič in Oblak. Ker so otroci jeli močno bolehati, se je šola za sedaj zatvorila.

— (Akad. podružnica sv. Cirila in Metoda) izvolila si je v seji dne 9. februarja sledeči odbor za tekoče leto: Predsednik, g. drd. med. Jos. Rakež; podpredsednik, g. stud. phil. Val. Korun; tajnik, g. stud. jur. Josip Fon; blagajnik, g. stud. jur. Hugon Kartin; odbornik, g. stud. med. Ivan Jenko. Na občni skupščini zastopal bode akad. podružnico njen predsednik g. Rakež.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi v sredo dne 13. t. m. VII. svojo redno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Slučajnosti. Lokal: Knaus' Restauration „Zum Lothringer“, I., Kohlmart 24.

— (Slovensko akad. društvo Triglav v Gradci) je v svoji VI. redni seji 9. t. m. volilo tajnikom g. Valent. Koruna, stud. phil.

— („Matica Hrvatska“) doposlala nam je svoje izvestje za 1887. l. z imenikom članov, katerih število je naraslo na 6765. Matične knjige tiskale so se v 63.300 izvodih, od katerih jih ima „Matica“ samo še 1500 v svoji zalogi. Vse premoženje iznaša 43.333 gld. 79 kr., poleg tega pa ima še hišo, vredno 60.000 gld.

— (V Zagrebu) bil je včeraj obsojen Schlintner, ki je kot notarja Hofmanna namestnik poneveril nad 100 000 gld., na dva najst let teške ječe, povrnitev škode in stroškov.

— (Posojilnica v Slov. Plajbergu) ima dne 24. t. m., ona v Bekštanjci dne 10. marca svoj občni zbor.

— (Kmetijska podružnica Ormoška) bode imela v nedeljo dne 17. t. m. po poznej maši v gostilnici g. Frana Kapusa (prej Sinko) svoj letni občni zbor, pri kateri bode g. Fran Matjašič, učitelj sadjereje, prednašal. Vsi kmetovalci in prijatelji kmetijstva se k mnogobrojni udeležbi prijazno vabijo.

— (C. kr. trgovinsko ministerstvo) opozorilo je z razpisom od 22. januarja 1889., številka 50 286 ex 1888 trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani z ozirom na važnost angleškega zakona Merchandise Marks Act 1887 na to, kako etikovati blago in proizvode, katere izvažamo iz Avstroogerske na Angleško in v britiška posestva, posebno v britiško vzhodno Indijo, kjer mislijo takisto uvesti ta zakon. Dotična navodila priobčena so v mesečniku „Austria“ (1888, XII. zvezek, stran 798 in 806, dopisa iz Londona in Bombaja), ki ga izdaje trgovinsko ministerstvo. Iz dopisa iz Londona naj torej posnamemo naslednje. Dne 1. januarja t. l. uveden je bil na Angleškem zakon „Merchandise Marks Act“, kateremu je naloga in namen preprečiti, da bi se rabile znamke na etiketah, katere so sleparske, kateremu je torej namen ovirati vsako neposredno ali posredno zavajajoče etiketovanje. Zato smemo naslov tega zakona preložiti na slovenski: „Zakon, kako zaznamovati ali etiketovati blago in proizvode.“ Da ne bi torej prišli naši trgovci, kateri pošiljajo blago iz Avstroogerske na Angleško in po angleških lukah dalje, v neprijetno dotiko z angleškim zakonom „Merchandise Marks Act“ zaradi napačnega etiketovanja blaga, priporočamo jim, naj etikete narejajo v drugem, a ne v Avstroogerski običajnem jeziku, n. pr. v francoskem ali angleškem jeziku, in naj na etiketah razločno zabeležujejo, da ne bode dvojbe ob izvoru blaga. Kot taki pristavki so za blago: „Made in Austria“, „Hungary“ ali „Bohemia“, da se torej

vidi na prvi pogled, od kod je blago; za proizvode pa: „Produce of Bosnia“ ali „Austria“. Carinska oblastva angleška vidijo rada, da so ti pristavki kot nerazdružen del etikete in ja so na tistem mestu etikete, ki najprej in najbolj zbode v oči. Ako se bodo naši trgovci ravnali po tem navodilu, ne bodo pri angleških carinskih uradih radi blaga in proizvodov, ki jih pošiljajo na Angleško ali po angleških lukah dalje, imeli nobene sitnosti ali neprilike.

— (Vabilo k veselici,) ki jo priredi čitalnica Postojnska v nedeljo 17. svečana t. l. v hotelu pri „ogerski kroni“ na korist Miroslava Vilharja spomeniku v Postojini. Vspored. 1. Fr. Gestrin: „Proslov“, deklamuje gđč. Vikt. Praprotnik-ova. 2. D. Jenko: „Onamo“, moški zbor. 3. Slavnostni govor, govori gosp. Fran Gestrin. 4. „Fantazija na citre“, svira g. Al. Lavrenčič. 5. A. „Kitica slovenskih narodnih pesnij“, mešan zbor. 6. Blumlacher: „Življenje v smrti“, samospjev s spremljevanjem na citre, poje in spremlja g. Al. Lavrenčič. (Poklonjeno M. Vilharjevemu spominu.) 7. B. Ipavic: „Mrak“, mešani zbor s samospjevom za bariton. 8. A. Garthe: „Vinska pokušnja“. Komična opereta v jednem dejanji s spremljevanjem na glasovir. Na glasovir spremlja gospa Lavrenčič. 9. Srečkanje. 10. Ig. Borštnik: „Ponesrečena glavna skušnja.“ Burka v jednem dejanji. 11. Ples. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Ustoppina za ude 50 kr., za neude 1 gld. Dame so ustoppine proste. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Metlika 10. februarja. V seji dne 10. t. m. izvolil je občinski odbor jednoglasno gospoda Josipa Gorupa častnim meščanom mesta Metlike.

Šmarje pri Jelšah 11. februarja. Visoko c. kr. justično ministerstvo ukazalo je na našo pritožbo preko ces. kr. nadsodišča Graškega dne 6. februarja št. 16, 28, da se ima na poslopji tukajšnjega c. kr. okrajnega sodišča napraviti slovenski napis „C. kr. okr. sodišče v Šmarji“, nadalje slovenski pečat, ter da se imajo oskrbeti potrebne uradne tiskovine v slovenskem jeziku.

Budimpešta 11. februarja. Cesar in cesarica dospela ob 2. uri 40 min. popoldne semkaj. Na kolodvoru vsprejelo jih vse ministerstvo, člani plemstva, več škofov, kakor tudi zastopniki glavnega mesta in komitatov. Cesar in cesarica podala Tiszi roki. Cesar zahvalil se škofu Schlauchu za prirejeni „requiem“. Ogromna množica nabrala se je pred kolodvorom in pozdravljala cesarsko dvojico z nautušenimi „eljen!“ Do kraljevega dvorca napravilo prebivalstvo spalir.

Dunaj 11. februarja. Zlatarski delavec zastupil svojih petero otrok in potem samega sebe s cyankalijem. — „Presse“ javlja: Deželnoobrambovsko ministerstvo obvestilo politična oblastva, da se ima glavni nabor za 1889 kolikor možno vršiti na podlagi novega brambenega zakona. Ker bode nastala gotovost še le po ustavni sankciji tega zakona in se na njegovi podlagi rešil zakon o dovoljevanji novincev, imajo se zakonite priprave vršiti na podlagi dosedanega zakona, za nove določbe pa ukreniti samo one priprave, katere so izvršljive v političnih oblastev notranjem poslovanju.

Berolin 12. februarja. Pismo Szechenyjevo zahvaljuje se za mnoge dokaze sočutja povodom smrti cesarjeviča vsem krogom Bero-linskim.

Peterburg 12. februarja. Po poročilih iz Čarčni storil je emir buharski korake, ki kažejo zlo voljo proti Rusiji. S tem je Rusijo prisilil, da je storila priprave, da zavrne vse sovražne čine.

Rim 12. februarja. Včeraj zvečer zaprli so več delavcev, ki so začeli zbirati se na trgu. Zaprli so tudi nekaj oseb, razširja-jočih vesti ob izgredih. — V svojem včerajšnjem nagovoru obsojal papež nemire v Rimu, rekoč, da so nastali vsled pomankanje vere. Dejal je dalje, da z velikimi oboroževanji vzdržavani mir ne vzbujajo zaupanja in da so troški tako teški, da se povprašuje, bi li vojna ne bila boljša.

Razne vesti.

* (Novo gledišče.) V Peterburgu zgradili bodo na sredi Martovega polja novo veliko gledišče. Rusko ministerstvo odobrilo je te dni že dotični načrt in tako je upati, da se delo kmalu prične. Za gledišče določilo se je 7 milijonov rubljev.

* (Samoumor dveh z zdravnikov.) Dr. Hugon Ronai, okrajni in graščinski zdravnik v Pešti, otroval se je nedavno s cyankalijem, dr. Anton Meier, praktični zdravnik v Hetzendorfu pri Dunaji, pa s strychninom.

* (Samoumor.) Iz Budimpešte se brzovajlja: V Hatvanu spremljal je Szepeshazy, nadporočnik 12. huzarskega polka, peš svoj eskadron v cerkev k žalni maši za rankega presvetlega cesarjeviča, mej cerkvenim opravilom se bridko ihtil, potem še z vojaki defiloval pred ritmojstrom, hitel domov in se ustrelil. Nesrečni častnik ostavil je list z napisom: „Zdravstvujte, gospod ritmojster!“ in nekoliko pisem, katera bodo gotovo obelodanila povod prav čudnega samoumora.

* (Stroga kontrola potnih listov.) Vlada turška je objavila, da potniki v Turčijo, naj bodo že turške ali kakšne druge narodnosti, morajo imeti redne potne liste, katere mora pregledati turški konzul, ker se bode ob mejah uvela stroga kontrola potnih listov.

* (Nesreče na morji.) Viharji napravili so v preteklih dneh obilo škode na morji. Tako potopil se je z ljudmi in blagom vred parnik „Ly-mington“ iz Londona pri Ilfracombe. Vsled nezgode Glasgowskega parnika „Roseneath“ na visočini pri Portpatricku utonilo je 7 oseb, in sicer barkovodja, njegova soproga in 5 pomorščakov. Drugi potniki so se rešili. V Manilo vozeč španski poštni parnik „Remus“ trčil je v skalo na visočini pri Filipinskem otoku Biliranu ter se pogreznil s potniki in z blagom vred na dno morja. Na visočini pri Beachy-Headu trčila je škotska barka „Largo Bay“ v drug nepoznat velik parnik, kateri se je potopil s sto osobami.

* [Požar.] Iz Madrida se 8. t. m. brzovajlja. Ogenj uničil je jeden del tukajšnje vojaške bolnice. Škoda je precejšnja, ponesrečil se ni nobeden človek.

prinaša v 3. številki naslednjo vsebino: † Cesarjevič Rudolf. — Cesarjevič Rudolf. — Občeslovanski jezik. — Obče položnje in kaj je storiti Čehom pa Slovencem? — Stanovska svoboda. — Pisma od beneške meje. II. — „Kolo.“ — Zlata svatba. Obrazek iz pogorskega zakotja. Iz češčine. Pbral štajerski Slovenec. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se pošilja naročnina izdajatelju „SLOVANSKEGA SVETA“ v Gorico. — Naročnina znaša: za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrta leta 1 gld. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: letoletno 3 gld. 60 kr., poluletno 1 gld. 80 kr., četrletno 90 kr.

Za vnanjo porabo. Pri protinu in trganji, bolečinah po udih in vsakovrstnih uneljih pokazalo so je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštnem povzežji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (55-1)

Poslano.

(98)
Mej vsemi boleznimi, ki zadevajo človeka, so pač one najneprijetnejše, katere prouzročuje preveliko ali premajhno gibanje živcev naših. Pri tem so bolezni, katere izzivlja nepravilno delovanje živcev, tako mnogobrojne, da se lahko trdi, da večina nerednostij v človeškem organizmu ima svoj izvor v nepravilnem gibanju živcev. Kdo še ni slišal o navadnem glavobolju, trdovratnem glavobolju, navažu krvi, materični bolezni, mrtvoudu in njegovih nasledkih, da udje otrpnejo, bolnik ne more govoriti ali pa le s težavo, pregibi postanejo trdi, spomin oslabi, napada omotica, miglja in se tema dela pred očmi, šumi po ušesih itd., ne da bi bili s tem že naveli vse bolezni, katere prouzroča močena živčna sistema. Če je tudi mnogo zdravil, ki z večim ali manjšim uspehom bore se proti tem slabostim, če tudi zdravniki z najboljšo voljo in vsemi sredstvi, ki jih ima znanstvo na razpolaganje, tako bolezni zdravijo z bolj ali manj ugodnim upehom, ostaja še vedno veliko število onih trpečih, ki zastoj iščejo zdravja, katerim je življenje skoro neznošno baš zaradi omenjen h strašnih boleznij. — In tu se je gospod Roman Weissman, bivši deželnoobrambovski bataljonski zdravnik pridobil nepoprekljivo zaslugi s tem, da je po dolgih preiskavah, opazovanjih in zdravljenji izumil metodo, po kateri se vse navadne bolezni, ne da bi se rabilo kako škodljivo notranje sredstvo, temveč koenito ozdravijo samo z izparivanjem kože na glavi, in neso samo prve zdravniške avtoritete, ki so popolnoma uspešno zdravile s to metodo, temveč so tudi druge visoke osebe se o uspešnem zdravljenji po tej metodi, ko so jo poskusile, jako ugodno izrekle imenovanemu gospodu Weissmannu. On je to metodo že v 17 izdaji izliš knjižuri: **Ueber Nervenkrankheiten und Schlagfluss, Vorbeugung und Heilung** povsod jasno in razumljivo razložil ter se mora vsem trpečim nujno priporočati, da se seznanijo s to knjižuro, ki se zastoj in franko deloma tudi v **Iekarni Jos. Svobode v Ljubljani.**

„LJUBLJANSKI ZVON“
 št. 1
 za vse leto gl. 4.60; za pol leta
 gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Loterijske srečke 9. februarja.
 V Trstu: 36, 30, 43, 20, 29.
 V Linci: 55, 83, 27, 1, 23.

Tujci:
 7. februarja.
 Pri **Slonu**: Oresnik, Tauber z Dunaja. — Hildebrand z Laškega. — Engelhofer iz Gradca. — Plock iz Budimpešte. — Sedlašek iz Brna. — Weiss iz Vel. Kaniže. — Rutar iz Soljeta.
 Pri **Malič**: Viereckl iz Trsta. — Wolf, Poláček z Dunaja.
 Pri **bavarskem dvoru**: Handowsky z Dunaja. — Vidmar iz Medvod. — Krainz iz Pečuha. — Hočvar iz Ribnice.
 Pri **južnem kolodvoru**: Knaflič iz Litije. Hafner z Koroškega.

Umrlji so v Ljubljani:
 8. februarja: Karol Dolžan, delavčev sin, 1 $\frac{1}{2}$ let, Tržaška cesta št. 24, za vnetjem sapnika.
 9. februarja: Alojzija Suhadobnik, gostija, 44 let, na Stolbi št. 6, za spridenjem želodeca.
 6. februarja: Henrik Klemens, klobučar, 40 let, Poljanski nasip št. 50, za emfizemom. — Karl Pogačar, komptoristov sin, 14 dni, Vegove ulice št. 8, za božjastjo.
 10. februarja: Ana Supanc, posestnica, 78 let, Trnovski pristan št. 8, za oslabiljenjem. — Alojzij Korenčan, delavec, 21 let, Karolinska zemlja št. 12, za jetiko.
 V deželni bolnici:
 8. februarja: Janez Nikol König, krojaški pomočnik, 24 let, za sušico.
 9. februarja: Janez Črnič, hlapec, 26 let, za legarjem. — Neza Liković, kajzarca, 62 let, za oslabiljenjem. — Marija Sojer, dekla, 23 let, za Septikemio. — Avgust Jerala, delavec, 34 let, za mrzlico.
 10. februarja: Jožef Skala, kondukterjev sin, 12 dni, Martinova cesta št. 11, za oslabiljenjem moči.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
7. febr.	7. zjutraj	717.5 mm.	-3.8° C	sl. sev.	obl.	35.20 mm.
	2. popol.	714.8 mm.	0.2° C	sl. vzh.	snež.	
	9. zvečer	717.3 mm.	-2.8° C	sl. vzh.	obl.	snega.
10. febr.	7. zjutraj	721.6 mm.	-12.6° C	sl. svz.	jas.	
	2. popol.	724.2 mm.	-4.2° C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	727.3 mm.	-13.0° C	brezv.	megla	

Srednja temperatura -2.3° in 9.9°, za 1.9° in 9.5° pod normalom.

Dunajska borza
 dne 12. februarja t. l.
 (Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	gl. 83.40	včera	gl. 83.35	danes
Srebrna renta	83.95	"	83.85	"
Zlata renta	111.45	"	111.40	"
5% marcna renta	99.10	"	98.95	"
Akcije narodne banke	882.00	"	884.00	"
Kreditne akcije	312.20	"	311.30	"
London	120.90	"	121.05	"
Srebro		"		"
Napol.	9.57	"	9.58	"
C. kr. cekini	5.67	"	5.68	"
Nemške marke	59.15	"	59.17 $\frac{1}{2}$	"
4% državne srečke iz l. 1864	250 gl.	135 gl.	50 kr.	
Državne srečke iz l. 1864	100 "	180 "	50 "	
Ogerska zlata renta 4%	101 "	101 "	75 "	
Ogerska papirna renta 5%	99 "	99 "	45 "	
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 "	104 "	75 "	
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	121 "	75 "	
Zemlj. obč. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlati zast. listi	122 "	122 "	"	
Kreditne srečke	100 gl.	184 "	"	
Budolfove srečke	10 "	22 "	"	
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	127 "	"	
Tramway-društ. velj. 170 gl. a v.	231 "	231 "	25 "	

DAV. POVERAJ, civilni in vojaški krojač.

Kdor
 želi kupiti dobro obleko, bodisi katerega koli stanu, duhovskega, civilskega ali vojaškega, naj se obrne do podpisanca, ki ima bogato zalogo vsakovrstnega sukna iz najprvih tovarn in veliko zalogo narejene obleke.
Davorin Poveraj v Gorici,
 na Travniku, nasproti vojašnici.
 Narobe se hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stan in po poštenih cenah. Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Zahvala.
 Za mnogobrojne dokaze srčnega sočuvstva ob težki zgubi mojega predragega, nepozabljivega očeta, gospoda
GREGORJA MERHER-JA,
 posestnika v Prigorici,
 za darovane lepe vence, vsem udeležencem pogreba, kateri so tako v mnogobrojnem številu skazali predragemu ranjcemu poslednjo čast, izrekam najtoplejšo zahvalo.
 V Prigorici, dne 9. februarja 1889.
 (101) Ignacij Merher.

Pisar
 vsprejme se v odvetniško pisarno na deželi. Izurjenemu dobro plačo.
 Ponudbe naj se pošljejo upravnistvu „Slovenskega Naroda“ pod „T.“.
 (100-1)

Prodaja hiš.
 Zaradi preselitve od tod proda se takoj hiša št. 9 na Sv. Petra cesti in hiša poleg tovarne za sukno v Udmatu pri Ljubljani. — Vpraša naj se pri gosp. Franu Oreschku ml., prodajalca specerijskega blaga, vina in žganja, v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.
 (105-1)

V Horjulu se proda iz proste roke in dober kup lani iz močnega lesa narejeno
 (90-2)
poslopje
 8 sežnjev dolgoti in 5 sežnjev notranje širokosti (svetlobe). Pod tem poslopjem je tudi skedenj. — Kup in druge pogoje pove Anton Rihar h. št. 21 v Horjulu.

Agent za šivalne stroje
 za Kranjsko, Koroško in Spodnje Štajersko
 vsprejme se pri (92-1)
IVANU JAX-U,
 zaloga šivalnih strojev v Ljubljani.

Najnovejšo leposlovno delo!
NARODNA KNJIŽNICA.
 I. ZVEZEK.
POBRATIMI.
 Roman. — Spisal dr. J. Vošnjak.
 Elegantno vezan 1 gl. 20 kr.
 Dobiya se v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani in v drugih knjigarnah.

VIZITNICE
 priporoča
 „Narodna Tiskarna“
 po nizki ceni.

V najem oddam pod ugodnim pogojem svojo
kovačijo na vodi
 s kovaškim orodjem vred.
 Kovač bo imel tu dela dovolj. — Več se poizve pri
Tinetu Ježu,
 mesarji v Cirknem (Primorsko).
 (86-3)

Prodaja domače perutnine.
 Z mlekom pitane štajerske kapune K gl. 1.10
 " " " " purane " " 1.—
 " " " " race " " —.80
 " " " " " " " " —.95
 Nadalje perje od kapunov brez peruti " " —.20
 Velike gozdne jerebe . . . komad po " —.90
 Škarjevce . . . " " " " —.40
 razpošilja proti povzetju (99-1)

Josip Robitsch v Mariboru.

Razprodaja žita.
 Vsled odobrenja moje ponudbe s strani slavne c. kr. deželne sodnije v Ljubljani z odlokom z dne 5. februarja t. l., št. 1237, sem prevzel
zalogo žita ranjcega A. Drečta
 in tem potom naznanjam, da bodem jel to razprodajati
v ponedeljek, to je 11. t. m., v Drečtovih magazinih.
 Ker imam za razprodajo le kratek čas določen, stavil bodem cene razmeroma nizko in se priporočam p. n. kupcem za mnogobrojni obisk.
 Ljubljana, dne 8. februarja 1889.

J. Knez,
 trgovina z žitom in deželnimi pridelki
 v Ljubljani.
 (88-3)

Kdor si želi jasnosti o nemškem oblikoslovju, omisli si naj
 (102-1)
Početnico nemškega jezika.
 Za 1. in 2. razred slovenskih gimnazij, tudi za pripravnice slovenskih učiteljskih sestavil
Rajmund Čuček,
 c. kr. profesor v Kopru.
 V platno vezana stane 80 kr. Razpošilja jo pisalec sam, in to poštanim potom, ako se pri- loži še 5 kr. poštnine.

Potovalca,
 ki more uložiti kavejo — ter je zmožen slovenščine in nemščine, — išče pivovarna za potovanje po Kranjskem in sosednjih deželah.
 (84-3)
 Natančnejši naslov pove iz uljudnosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

Vse blago
A. Spoljarič-a konkurzne mase
 se takoj proda.
 Vpraša naj se pri oskrbniku konkurzne mase
dr. Karolu Ahazhizh-u,
 odvetniku v Ljubljani.
 (91-2)